

Обґрунтування
щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕ та НКРЕКП»

(зміни до постанови НКРЕ від 23 липня 2013 року № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання» та постанови НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175 «Про затвердження Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії»)

На виконання частини шостої статті 7 Закону України «Про ринок електричної енергії» протягом 2020 року відбулось реформування системи цінового регулювання, а саме удосконалено нормативну базу НКРЕКП (прийняту у 2013 році), яка дозволила запровадити стимулююче регулювання для операторів систем розподілу.

Протягом 2021 та 2022 років стимулююче регулювання запроваджено для 26 операторів систем розподілу (із загальної кількості 32), яке передбачає тарифоутворення на основі довгострокового регулювання тарифів, спрямованого на залучення інвестицій для будівництва та модернізації інфраструктури електричних мереж та стимулювання ефективності витрат електророзподільних компаній.

Разом з цим, з 24.02.2022 Указом Президента України по всій території України введено воєнний стан. Так, у зв'язку зі ситуацією в країні (ведення бойових дій в окремих регіонах України) спостерігається, у тому числі на територіях, які перебувають під контролем України, суттєве зниження розрахунків за електричну енергію, зокрема за послуги з розподілу електричної енергії, що ставить під загрозу належне функціонування операторів систем розподілу.

До НКРЕКП надходять звернення учасників ринку щодо необхідності удосконалення окремих положень нормативно-правової бази НКРЕКП з питання впровадження стимулюючого регулювання для операторів системи розподілу, у зв'язку із особливим періодом діяльності ОСР, яким встановлено тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання.

Для винайдення шляхів врегулювання проблемних питань діяльності операторів систем розподілу в умовах воєнного часу було проведено відповідні наради із залученням заінтересованих представників, здійснено моніторинг та аналіз діяльності компаній, опрацьовано питання стосовно можливості виконання компаніями інвестиційних програм, дотримання показників якості та інших показників.

На відкритому засіданні НКРЕКП 18.10.2022 схвалено проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» (далі – Проект рішення).

Схваленим Проектом рішенням удосконалено методологію тарифоутворення для операторів систем розподілу, яким встановлено тарифи на послуги з розподілу електричної енергії, у тому числі із застосуванням стимулюючого регулювання, а саме актуалізовано та розширено перелік окремих положень Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 05 жовтня 2018 року № 1175 (далі – Порядок 1175), та

постанови НКРЕ від 23 липня 2013 року № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання», згідно з якими, зокрема передбачено:

подовжити перший регуляторний період до 4 років (зараз 3 роки);

передбачити на 2023 рік регуляторну норму доходу на нову базу активів на нульовому рівні (зараз 16,74%);

подовжити до 14 років строк досягнення цільового показника якості послуг (зараз 13-й рік);

застосувати деякі показники ефективності для 2023 року на нульовому рівні;

не застосовувати при здійсненні коригування необхідного доходу фактичний індекс цін виробників промислової продукції (використовувати лише прогнозний індекс цін);

не застосовувати коригування необхідного доходу за недотримання цільового показника якості послуг для міської/сільської території для 2022 року.

Крім того, змінами до Порядку 1175 передбачається удосконалення положень в частині встановлення тарифів для операторів систем розподілу із застосуванням методології «витрати +», зокрема подовжено до 19 років строк досягнення цільового показника якості послуг (зараз строк досягнення – 18-й рік), а також передбачається не застосовувати коригування необхідного доходу за недотримання цільового показника якості послуг для 2022 року.

Проект рішення, що має ознаки регуляторного акта, аналіз впливу рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта та порівняльна таблиця оприлюднені шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua в мережі Інтернет.

Зауваження та пропозиції до оприлюднених матеріалів від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймалися до 31 жовтня 2022 року (включно) у письмовому та електронному вигляді.

У встановлений термін до НКРЕКП надійшли зауваження та пропозиції до Проекту рішення від ПрАТ «Рівнеобленерго» (лист від 31.10.2022 № 26-10/8255), Проекту енергетичної безпеки (USAID) (лист від 26.10.2022 № ESP-141-NEURC-2022-10-26), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (лист від 28.10.2022 № 154-25/6658), АТ «Вінницяобленерго» (лист від 27.10.2022 № 03.13-16908), ПрАТ «Волиньобленерго» (лист від 28.10.2022 № 11/10-6491), ПрАТ «ДТЕК Одеські Електромережі» (лист від 28.10.2022 № 101/04/03-4540), ПрАТ «ДТЕК Київські Регіональні Електромережі» (лист від 28.10.2022 № 06/100/10965), ПрАТ «ДТЕК Київські Електромережі» (лист від 28.10.2022 № 01/06/32096), Громадської спілки «Розумні електромережі України» (лист від 31.10.2022 № 31-10/1), АТ «Прикарпаттяобленерго» (лист від 31.10.2022 № 50012257/8), ПрАТ «Львівобленерго» (лист від 31.10.2022 № 122-07-5184), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (лист від 31.10.2022 № 4124/05/34), АТ «Житомиробленерго» (лист від 31.10.2022 № 05/25229).

За результатами опрацювань наданих зауважень і пропозицій було підготовлено таблицю «Узагальнені зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта – постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Про

затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП», які були отримані від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб у період з 19.10.2022 до 31.10.2022 (включно)», із зазначенням попередньої позиції НКРЕКП щодо їх прийняття або відхилення. Зазначену таблицю було розміщено на вебсайті НКРЕКП.

Про місце та час проведення відкритого обговорення Проекту рішення було проінформовано усіх заінтересованих осіб.

Відповідно до вимог Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 25.11.2022 у форматі відеоконференції відбулося відкрите обговорення Проекту рішення, за результатами якого складено Протокол відкритого обговорення і таблицю узгоджених позицій, які оприлюднено на вебсайті НКРЕКП у мережі інтернет 28.11.2022.

За результатами відкритого обговорення вирішено частково погодитися з пропозиціями зацікавлених осіб та удосконалити Проект рішення, зокрема:

на 2023 рік регуляторну норму доходу на нову базу активів передбачити на рівні 3 % замість нульового рівня (зараз 16,74%);

передбачити, що коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг (КЯ) має розраховуватися на підставі даних року t-2 (зараз за даними року t-1);

передбачити, що за результатами заходів контролю за дотриманням Ліцензійних умов показник КЯ може бути уточнено.

З урахуванням наведеного вище, на розгляд НКРЕКП вноситься питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП».

Проект рішення НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕ та НКРЕКП» додається.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин у сфері енергетики**

А. Огньов

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕ та НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022 та від 12 серпня 2022 року № 573/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

ЗМІНИ

до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Унести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 23 липня 2013 року № 1009 «Про встановлення параметрів регулювання, що мають довгостроковий строк дії, для цілей стимулюючого регулювання» такі зміни:

- 1) в абзаці першому цифру «3» замінити цифрою «4»;
- 2) підпункт 2 доповнити знаками, словами та цифрами «(для 2023 року – 0,03 відносних одиниць)»;
- 3) підпункт 3 доповнити знаками, словами та цифрами «(для 2023 року – 0 %)»;
- 4) підпункт 5 доповнити знаками, словами та цифрами «(для 2023 року – 0 відносних одиниць)»;
- 5) підпункт 6 доповнити знаками, словами та цифрами «(для 2023 року – 0 відносних одиниць)»;
- 6) у підпункті 11 цифри «13» замінити цифрами «14».

2. Унести до Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 жовтня 2018 року № 1175, такі зміни:

1) в абзаці двадцять третьому пункту 1.2 глави 1 цифру «3» замінити цифрою «4»;

2) у підпункті 9 пункту 2.1 глави 2 слова «за базовий рік» замінити словами, буквою, знаком та цифрою «за рік $t-2$ »;

3) у главі 5:

підпункт 1 пункту 5.1 доповнити знаками та словами «(крім випадків зміни параметрів, що є необхідним в умовах воєнного стану)»;

абзац шостий пункту 5.7 доповнити словами, буквами та знаками «(на період дії воєнного стану $OKV_t^y = OKV_t^{\phi}$)»;

абзац четвертий пункту 5.12 доповнити знаками, словами, цифрами та буквами «(на 2023 рік амортизація на активи, створені на дату переходу до стимулюючого регулювання (A_t^{CT}) не перевищує A_{t-1}^{CT} , враховану в тарифах 2022 року)»;

пункт 5.19 викласти в такій редакції:

«5.19. Коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг на рік t , тис. грн, визначається за формулами:

$$KЯ_t = KЯ_t^M + KЯ_t^C, \text{ тис. грн,} \quad (16)$$

$$\text{якщо } KЯ_t < -0,05 \times HD_{t-2}^n, \text{ то } KЯ_t = -0,05 \times HD_{t-2}^n, \text{ тис. грн,} \quad (17)$$

де $KЯ_t^{M(c)}$ – складові якості послуг для міської (сільської) території, що розраховуються за формулами:

$$KЯ_t^{M(c)} = \left(SAIDI_{t-2}^{M(c)p} - SAIDI_{t-2}^{M(c)\phi} \right) \times \frac{PK \times \Pi_{2,t-2} \times W_{2,t-2}^{M(c)\phi}}{(365 \times 24 \times 60)} \div 1000, \text{ тис. грн,} \quad (18)$$

$$\text{якщо } SAIDI_{t-2}^{M(c)p} - SAIDI_{t-2}^{M(c)\phi} > 0, \text{ то } KЯ_t^{M(c)} = 0, \quad (19)$$

де $SAIDI_{t-2}^{M(c)p}$ – розрахункові індекси середньої тривалості довгих перерв (технологічних порушень в електричних мережах ліцензіата та запланованих без попередження споживача) в електропостачанні для міської (сільської) території на рівнях напруги 0,4 – 20 кВ на рік $t-2$, які на 2021 рік та починаючи з 2023 року визначаються за формулами 20 та 21:

$$SAIDI_{t-2}^{M(c)p} = SAIDI_0^{M(c)} - \frac{(SAIDI_0^{M(c)} - SAIDI_{\text{ц}}^{M(c)}) \times N}{NN-1}, \text{ хв,} \quad (20)$$

На 2022 рік для ліцензіатів, які перейшли на стимулююче регулювання з 2021 року $SAIDI_{t-2}^{M(c)p}$ залишаються на рівні 2021 року, а для ліцензіатів, які перейшли на стимулююче регулювання з 2022 року, – на базовому рівні.

$$\text{якщо } SAIDI_0^{M(c)} - SAIDI_{\text{ц}}^{M(c)} < 0, \text{ то } SAIDI_{t-2}^{M(c)p} = SAIDI_0^{M(c)}, \text{ хв,} \quad (21)$$

де $SAIDI_0^{M(c)}$ – базові індекси середньої тривалості довгих перерв (технологічних порушень в електричних мережах ліцензіата та запланованих без попередження споживача) для міської (сільської) території, які визначаються як середнє значення відповідних фактичних індексів середньої тривалості довгих перерв для міської (сільської) території за останні три роки до переходу до стимулюючого регулювання, хвилин;

$SAIDI_{ц}^{M(c)}$ – встановлені НКРЕКП цільові показники якості послуг для міської (сільської) території, хвилин;

N – порядковий номер року t з початку переходу до стимулюючого регулювання;

NN – номер року з початку переходу до стимулюючого регулювання, у якому має бути досягнутий встановлений НКРЕКП цільовий показник якості послуг (з 2023 року при визначенні порядкового номеру року t з початку переходу до стимулюючого регулювання 2022 рік не враховується);

$SAIDI_{t-2}^{M(c)\phi}$ – фактичні індекси середньої тривалості довгих перерв в електропостачанні для міської (сільської) території в системі на рівнях напруги 0,4 – 20 кВ за рік $t-2$, які визначаються за даними форми звітності № 11-НКРЕКП (квартальна) «Звіт щодо показників надійності (безперервності) електропостачання», затвердженої постановою НКРЕКП від 12 червня 2018 року № 374;

ПК – встановлений НКРЕКП параметр коригування необхідного доходу за недотримання показників якості послуг ($ПК > 1$);

$\Pi_{2,t-2}$ – середньозважена по Україні ціна на універсальні послуги для малих непобутових споживачів, приєднаних до системи розподілу на 2 класі напруги, у році $t-2$, грн/МВт·год;

$W_{2,t-2}^{M(c)\phi}$ – фактичний обсяг розподілу електричної енергії на 2 класі напруги в міській (сільській) території за рік $t-2$ (без урахування обсягу розподілу електричної енергії установкам зберігання енергії 2 класу напруги), МВт·год;

$365 \times 24 \times 60$ – кількість хвилин у році.

За результатами здійснення заходів контролю за дотриманням Ліцензійних умов показник КЯ може бути уточнено.

Коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг за 2022 рік не застосовується.»;

4) у главі 7:

у підпункті 10 пункту 7.1 слова «за базовий рік» замінити словами, буквою, знаком та цифрою «за рік $t-2$ »;

пункт 7.24 викласти в такій редакції:

«7.24. Коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг на рік t ($KЯ_t$), тис. грн, визначається за формулами:

$$KЯ_t = KЯ_t^M + KЯ_t^C, \text{ тис. грн,} \quad (33)$$

$$\text{якщо } KЯ_t < -0,01 \times HD_{t-2}^n, \text{ то } KЯ_t = -0,01 \times HD_{t-2}^n, \text{ тис. грн,} \quad (34)$$

$$KЯ_t^{M(c)} = \left(SAIDI_{t-2}^{M(c)p} - SAIDI_{t-2}^{M(c)\phi} \right) \times \frac{2 \times \Pi_{2,t-2} \times W_{2,t-2}^{M(c)\phi}}{(365 \times 24 \times 60)} \div 1000, \text{ тис. грн,} \quad (35)$$

$$\text{якщо } SAIDI_{t-2}^{M(c)p} - SAIDI_{t-2}^{M(c)\phi} > 0, \text{ то } KЯ_t^{M(c)} = 0, \quad (36)$$

на 2021 рік та починаючи з 2023 року, $SAIDI_{t-2}^{M(c)p}$ визначається за формулами 37 та 38:

$$SAIDI_{t-2}^{M(c)p} = SAIDI_0^{M(c)} - \frac{(SAIDI_0^{M(c)} - SAIDI_{ц}^{M(c)}) \times N}{19-1}, \text{ хв} \quad (37)$$

на 2022 рік $SAIDI_{t-2}^{M(c)p}$ залишаються на рівні 2021 року;

$$\text{якщо } SAIDI_0^{M(c)} - SAIDI_{ц}^{M(c)} < 0, \text{ то } SAIDI_{t-2}^{M(c)p} = SAIDI_0^{M(c)}, \quad (38)$$

де $SAIDI_0^{M(c)}$ – базові індекси середньої тривалості довгих перерв (технологічних порушень в електричних мережах ліцензіата та запланованих без попередження споживача) для міської (сільської) території, які визначаються як середнє значення відповідних фактичних індексів середньої тривалості довгих перерв для міської (сільської) території за 2018 – 2020 роки, хвилин;

$SAIDI_{ц}^{M(c)}$ – цільові показники якості послуг для міської території – 150 хвилин, сільської території – 300 хвилин;

N – порядковий номер року t починаючи з 2021 року (з 2023 року при визначенні порядкового номера року t – 2022 рік не враховується);

19 – номер року, починаючи з 2021 року, у якому має бути досягнутий цільовий показник якості послуг.

Для нових ліцензіатів коригування необхідного доходу за даними виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг вперше здійснюється за результатами другого повного року провадження діяльності з розподілу електричної енергії.

Для нових ліцензіатів (які розпочали діяльність з розподілу електричної енергії після закінчення 2020 року) базові індекси середньої тривалості довгих перерв (технологічних порушень в електричних мережах ліцензіата та запланованих без попередження споживача) для міської (сільської) території визначаються на рівні фактичних індексів середньої тривалості довгих перерв для міської (сільської) території за перший повний рік здійснення діяльності з розподілу електричної енергії.

За результатами здійснення заходів контролю за дотриманням Ліцензійних умов показник КЯ може бути уточнено.

Коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг за 2022 рік не застосовується.»;

5) у назві додатка 17 слова «за базовий рік» замінити словами, буквою, знаком та цифрою «за рік $t-2$ »;

6) назву додатка 26 викласти в такій редакції: «Розрахунок коригування необхідного доходу відповідно до даних виконання цільового завдання щодо досягнення показників якості послуг з розподілу електричної енергії за рік $t-2$ »;

7) у рядках 10 та 11 графи Б додатка 29 слова «на розподіл» замінити словами «на послуги з розподілу».

Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики

А. Огньов